

науково-художній часопис

БОГОВИЩА

2011 рік, лютий, число 2 (64)

Наталю Петрівну СИВАЧУК щиро здоровимо з днем народження!

Акросонет ювілейний

На день, на вік, на долю добросвітлу,
Аж до найдальших повномрійних гін,
Тривожні і щасливо-дорогі
Аршинні кроки по житті, по світу

Летять — і сонце, зорі, місяць світять,
І під крильми надій, везінь, богів,
Їй-право, — цих надійних берегів,
Сяйний політ життєвим щедроцвіттям.

Ірійних Вам світанків і надій,
Високих помислів, душі радінь.
А ще у будні — свята і обнови,

Чар-зілля у бажань живій воді,
У чистій творчій музиці-ході —
Краси, Надії, Віри і Любови!

З роси та води, пані Наталю!

БЕРЕГИНЯ КРАСИ

Відома теза про те, що краса врятує світ. Певно, не випадково, що саме Наталія Петрівна Сивачук — професор, завкафедрою української літератури й українознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичин — є жінкою надзвичайної вроди. Вона сповідує принцип краси у всьому: у слові, спілкуванні, побуті, намагається зробити усе, що її оточує, досконалішим. Уже сама її поява у товаристві (найдобірнішому чи найвипадковішому) відразу мобілізує та об'єднує, настільки потужну творчу енергію випромінює ця жінка.

Кафедра української літератури та українознавства, Інститут філології та суспільствознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

А якщо додати оригінальне бачення світу, незмінне почуття гумору?.. Неординарна, мудра, надзвичайно енергетична особистість, вона перебуває у вічному пошуку, у постійному зверненні до прадідівської духовної культури.

Все це, безперечно, так чи інакше відображено в цілому ряді посібників, підручників, словників, які вийшли з-під її невтомного пера: «Українська народна поезія пестування», «Лірики Уманщини», «Український дитячий фольклор», «Українські народні казки для дітей», «Українські дитячі народні ігри», «Українські народні дитячі колядки, щедрівки та

посівальні пісні», «Гуманські колядоспіви», «Старовинні пісні Уманщини (Записані з голосу Мотрони Сінкевич)», «Уманське весілля», «Методика викладання народознавства в школі. Фольклорна практика», «Український фольклор: словник-довідник», «Академічна риторика: словник-довідник» тощо.

Це відбулося і в почесному званні “Жінка року” (номінація “Берегиня роду і нації”), якого Наталія Петрівна вдостояла 2004 року і яке впевнено несе понині.

Незмінною складовою краси Наталі Петрівни є її ентузіазм, яким теж можна тільки захоплюватись. Саме Наталія Петрівна, ще викладаючи в школі (її “Учительський хліб” — теж окрема й багатогранна тема), ініціювала та, власне, й створила музей імені Миколи Бажана в Уманській ЗОШ №11. Саме вона — вже будучи викладачем педуніверситету, заснувала літературне об'єднання імені Миколи Бажана, яке ось уже 15 років гуртує творчих студентів та викладачів. Саме вона заснувала при кафедрі української літератури й українознавства науково-дослідну лабораторію «Етнологія Черкаського краю». Саме вона очолює університетське фольклорно-етнографічне товариство імені Христанфа Ящуржинського, яке врятувало з невідомості вже не одне цікаве й цінне для етнографічної науки ім'я. Вона стала ініціатором створення народного аматорського колективу “Софія”, який діє при кафедрі і виконує автентичні пісні Уманщини. Вона є організатором численних методичних семінарів із етнології рідного краю; під її егідою відбуваються фольклорні та етнографічні експедиції студентів, а університетські архіви поповнилися експонатами зі всіх сіл «Гуманського куща».

Ольга Кобилянська колись писала: «Ніяка сила краси перемагати не повинна». Відомо у яку нудьгу часом виливаються довготривалі монотонні засідання-збори. Та тільки-но зійде на трибуну Наталія Петрівна — і млявість аудиторії наче рукою знімає! Живі, своєрідні судження, несподівані відкриття, пересипані дотепними, не без “перчику” спостереженнями... Потім ще

довго повнишся враженнями. Виступи Наталі Петрівни гаряче обговорюються — вчителями після методичних семінарів, викладачами — після конференцій, студентами — після лекцій. Старшокурсники починають свої відповіді словами: “Як стверджувала Наталя Петрівна...” Такими словами не раз починають уже власні вчительські спроби випускники?..

Краса — це ще й постійний неспокій. Стривожена проблемами глобалізації, Наталя Сивачук є послідовним борцем за те, щоб українознавство стало обов'язковим шкільним компонентом. З її ініціативи студенти вчаться танцювати народні танці, вишивати, виготовляти вироби з шкіри, співати народні пісні. До речі, сама Наталя Петрівна має голос надзвичайного тембру й сили, що, звісно, є ще одним суттєвим складником її краси.

Краса — це ще й рівновага та гармонія. Наталя Петрівна Сивачук — жінка гармонійна, сильна і самодостатня, зі стійкими переконаннями.

Попри всі життєві труднощі, вона зостається незмінною і прекрасною «половинкою» статного високошанованого подружжя, об'єднаного любов'ю і науковим горінням; вірною подругою, соратницею і помічницею своєму чоловікові — академікові Володимирі Григоровичу Кузеві.

Краса — це ще й вміння примножувати добро у світі. У Володимира Григоровича Кузя й Наталі Петрівни Сивачук є дивовижна

здатність відкривати нові таланти і створювати їм умови для розвитку. Наталя Петрівна досі підтримує багатьох своїх ще колишніх учнів. Попри всі труднощі, вона послідовно, всіма своїми словами і вчинками відстоює національну ідею.

Істинна краса не мислима без професійного горіння. А істинний педагог, яким, без сумніву, є Наталя Петрівна, — це ще й той, хто продовжується у своїх учнях.

Наталя Петрівна гідними послідовниками не обділена.

Петрівна — мудрий і суворий керівник. Допомагає — чим тільки може, однак й вимоглива — до краю. Бува, що “влітає” дівчатам, але — заслужено і — наодинці. Зате сторонні, слухаючи Наталю Петрівну, дізнаються, що кращих, ніж її аспіранти ні в кого, звичайно ж, немає і не було. Поки, завдяки її таки допомозі, молоді науковці “виковують” власні “імена”, їх самих завжди радо зустрічають за іменем керівника. Досить заявити: “Ми від Наталі Петрівни” — і відчиняються недоступні раніше двері, відкриваються нові перспективи...

Справжня краса тільки поглиблюється, огранюється і яскравішає з віком. Шістдесят — дуже красива цифра для людського віку, адже поєднує в собі мудрий досвід і повноту ще нерозтраченої енергії. Наталі Петрівні дуже личать ці шістдесят: адже на вигляд їй ніхто їх не дасть, а за кількістю зробленого вони перевершують багатьох навіть столітніх ювілярів.

«Сила жінки у її духовності, у вмінні бути

берегинею», — любить повторювати Наталя Петрівна. А ми додамо: «І краса жінки — теж у цьому вмінні».

І Наталя Петрівна Сивачук, як ніхто інший, є цією силою і красою. Є берегинею-рятувальницею. Для власної сім'ї, учнів, колег, свого краю, України.

Хай же залишається такою ще на багато-багато-багато літ!

Ювілейний букет

Наталя Петрівна у мене асоціюється з волошкою. Згідно з легендою, Небо самовіддано прихилилося до Землі, яка зародила багатий врожай, і попросило її виростити серед колосків себе самого. Так і з'явилася ця квітка — небесна голубиць і розлилася поміж нами, земними колосками, й дарує кожному частиночку безмежної любові й відданості. Відтак ми ще й змогли нахилитися до цієї мудрої волошки, щоб вона нам повідала (від слова «веди»), відкрила щоразу багато цікавого, незвіданого й таємничого, що отримує вона від небесного Творця. **Гончарук В. А.**

Наталя Петрівна мені схожа на квітку соняшника. Така ж яскрава, харизматична, в курсі всіх новин і з чітким баченням перспективи (соняшник, згідно з легендою, теж повертає свою голову за сонцем). Переповнена ідеями і планами, як зернятками-насінням. А ще — справді класично і традиційно українська. Квітка, що гармонійно і якісно поєднує «красиве і корисне». **Марина Павленко**

Наталя Петрівна мені схожа на білу троянду: казкова, чарівна, велична, незрівнянна, справжня.

Петриченко Н. Г.

Н. П. Сивачук мені нагадує конвалію, квітку, що є символом сердечної щедрості, душевної відкритості й вищої довірливості, адже вона, як і дана квітка, вразлива до стороннього впливу та відкрита і щедра до людей. **Ярошинська О. О.**

Гербера, бо наче соняшник корисний, але ще й квітка чарівна, буває різна та ж не проста. **Козинський Л. В.**

Мені Наталя Петрівна схожа на пролісок — така ж ніжна та чиста, по-весняному пробивна і вірна своїм переконанням та поглядам. **Москаленко Л. В.**

Я порівнюю Наталю Петрівну з тюльпаном, квіткою, що крізь мерзлу землю пробивається до сонця, аби нести людям світло, попри найстрашніші негаразди. Вона, як і тюльпан, з ясністю розуму, душевною відкритістю і вищою довірливістю, дуже тонко відчуває добре ставлення до себе і віддячує сторицею. **Наконечна О. І.**

Чесно кажучи, важко отак одразу вдатися до асоціації. Але силою свого характеру, певною впертістю навіть, завжди якимсь «богемним» (у найкращому сенсі цього слова) зовнішнім виглядом, непомітними звичайному оку дрібницями, що характеризують жінок із «вищого», елітного, світу вона нагадує мою улюблену квітку. Нещодавно натрапила на одну із поезій Л. Бойчук, яка мені здається, уповні характеризує ювілярку. Хай вибачить автор, що змінюю деякі слова:

Це пізня квітка. Хризантема.
 З трояндами не дуже і рідня.
 Їм килимом трава зелена —
 Для неї мила і руда стерня.
 Осіння квітка хризантема,
 Яка не любить пишних кольорів.
 Січуть дощі, лякає теміль.
 Вона — цвіте, всміхаючись зорі.
Снігур І. М.

В особі Наталі Петрівни маємо знакову постать сучасної науки, яка робить вагомий внесок в розвиток українського народознавства. Її покликання — зберегти і передати іншим духовну спадщину предків, те, що наповнювало смыслом щоденне буття українського народу протягом століть. Тому я асоціюю Наталю Петрівну з мальвою — символом любові до рідної землі, до свого народу, до батьківської хати. **Терешко І. Г.**

А ще є в наших краях квітка-договоцвіття, квітка-доброщвіття, квітка, цвітіння якої приносить не лише втіху очам, але і видом своїм, і запахом, і цілющою силою квіткової душі вживлює у білий світ упевненість, надійність, доброту і гарний смак. **П. Поліщук**

...Давним-давно, коли Земля мала тільки сіре та зелене вбрання, веселка піднялася дуже близько до Сонця і почала танути. Її кольорові краплі пролилися вниз — так з'явилися на землі квіти, куші. І скільки змішалося барвистих відтінків веселки, стільки втілилося їх у забарвленні рослин. Серед них і до сьогодні наш погляд радує яскрава квітка — **ліотропіон...**

Шановна Наталіє Петрівно! У цей святковий день я хочу Вам подарувати саме цю квітку. Ліотропіон обертається до сонця вранці, в полудень і ввечері не тільки в ясні дні, але й в хмарні. Її природа асоціюється з Вашим образом: Ви завжди відкриті для людей і несете їм все добре, мудре і прекрасне із багатой скарбниці Вашої душі. Тож бажано Вам, Наталіє Петрівно, залишатися такою завжди! **Калабська В. С.**

Мені Наталя Петрівна нагадує вербу (найменша гілочка якої, торкнувшись землі, перетворюється в дерево), здатністю проростати в кожній новій справі, властивістю викликати на себе життєві блискавиці, тим самим відводячи їх від інших. Верба належить до першоцвітів. Ще поки інші сплять, вона вже квітує, пробуджуючи все навколо. Наталя Петрівна є зразком дієвої любові до рідного краю.
Зарудняк Н. І.

**Зірки западали. І груші. Серпень.
 Пахтіють зорі-любощі-меди.
 У присмеркові чується: «Прийди...»
 Обіцяно. І ждано. І — невтерпно.**

**Душа в душі викупується. Тепло.
 Од часу подив нас одгородив.
 Пустив у вічність. Ми несем туди
 Мовчань розкоханих політній трепет.**

**Гріха старого святість передсвітню
 В стару досвідчену спокусу світлу
 Пройдисвіт місяць-повня уповив.**

**А може, все — уперше. Сон-принади.
 Вуста. Обмани. Дотик. Зоренади.
 Ніде нікого ще. Лиш я і Ви.**

**...А прасвіт був без назви, без наймення.
 І чоловіка ще ніхто Петром
 Не кликав. І добро було добром,
 А не копією у старця в жмені.**

**І час не звався часом. Жив у тернях.
 Нічий. Носив собі літа цебром.
 Пірнав у ночі дармовий огром,
 І пражив сонце в небовій пательні.**

**Нізвідки хтось приплівся, полічив
 На пальцях, десь урвав, десь доточив,
 І — всім по миті. Довгій і розпутній.**

**Якесь ім'я. Життя якесь. Не встиг
 За любові офіру принести,
 Як день завмер. Самотньо і незбутньо.**

**Ти, мабуть, і в найкращий день творіння
 Провидчо-сумно, мудро-жахно знав,
 Що той — несутній ще, слабкий — здійняв
 Усе прийдешнє людське озвіріння**

**На родичів — од квітки до коріння —
 І кине з кручі в прірву того дня,
 Коли вбереться в силу. Ти б одняв
 Оту жадобу влади і славіння,**

**Хай би обходивсь духом і водою,
 Насущним днем, любов'ю молодою —
 Нехай би жив собі, от просто — жив.**

**Земля од лету тільки множить віру.
 А цей — впаде. У ньому зла надміру.
 Бо ти згрішив, мій світе, ти згрішив,**

Цікаве з фразеології

Фразеологія належить до тих рівнів мовної системи, які протягом історичного розвитку мови майже не зазнали суттєвих змін, тобто відзначається стійкістю як у структурно-модельному відношенні, так і семантичному. Попри значні досягнення в розробці проблем синхронної фразеології, залишається ще багато невирішеного в діахронній фразеології. Першочерговими мають стати завдання розробки методики історико-етимологічного аналізу фразеологізмів та укладання корпусу фразеологічних одиниць української мови, починаючи від часу першої писемної фіксації. Чималих зусиль вимагає і правильне прочитання тексту пам'ятки, з'ясування того, з прямим чи переносним значенням ужито те чи те слово, що, у свою чергу, дасть змогу стверджувати про входження його у фразеологізм і, відповідно, функціонування цієї лексеми у складі стійкого словосполучення, яке тільки в комплексі (якщо йдеться про віддалені від нас часи) реалізує певне значення. Це змушує дослідників історичної фразеології під новим кутом поглянути на писемні пам'ятки, більшою мірою відштовхуватися від першоджерел, а не йти в напрямку від сучасного до минулого, тобто вектор дослідження має бути вибудований таким чином, щоб можна було простежити, які ж фразеологізми були в давній українській мові, яких змін вони зазнали і в якій формі успадковані новою українською мовою.

Група фразеологічних одиниць, компонентами яких є назви частин людського тіла, становить більше 30 % фразеологічного складу будь-якої мови. Так, іменник *нога* входить до складу 368 фразеологізмів.

В українській етнокультурі ноги сприймаються як рух, життя, здоров'я. Очевидно, саме це могло вплинути на вживання тим чи тим автором фразеологізмів із компонентом *нога*, хоч більшість контекстів з аналізованих пам'яток та ілюстративного матеріалу з пам'яток української мови XIV–XVIII ст. свідчать, що на позначення пересування, переміщення автори використовують дієслова руху, а не їх фразеологічні відповідники, які образно реалізують семантику руху. Усе це наштовхує на думку про високий ступінь абстрактності та образності лексеми *нога* у складі фразеологізмів, що пов'язано, можливо, з уявленнями наших предків про зв'язок людини через ноги із землею, з потойбічним

світом (пор. уживання перифрастичних чи евфемістичних номінацій на позначення стану смерті: *винести вперед ногами, відкинути ноги та ін.*) на противагу голові, через яку реалізувався зв'язок людини з небом, Господом.

Оказіоналізмом для староукраїнської мови можна вважати фразу *через ногу перекинути*, яка утворилася внаслідок метафоризації в народнорозмовній стихії, напр.: *Заходниці, мало тексту власного писма святого маючи, зь великимъ усилованьемъ Восточниковъ, абы тымъ рыхлѣй свое предсвѣзѣте змоцнити, а оныхъ черезъ ногу перекинути могли, до силоизмовъ повабѣчи — и отступуючи отъ щирого тексту писма, ... задали то Восточникомъ* (Острог, 1598, Остр., Ист. Флор. син. РИБ XIX, 446). У наведеному контексті фразеологізм репрезентує загальне значення «переконати, змінити погляди на кого-, що-небудь». Але яким способом? В основу метафори ліг, очевидно, «педагогічний, виховний момент» — один із видів покарань батьками своїх дітей, а вчителями — учнів: перекинувши через ногу (коліно), дитину били за вчинену нею провину, тобто через такого типу покарання змінювали погляди дитини на те, що можна робити, і те, чого не можна робити. В аналізованому фрагменті метафоризовану фразеологічну одиницю вжито на позначення способу дії, що привів би до перемоги над ворогами віри, але не через застосування фізичної сили, а втягненням суперника у словесні дебати. Фразеологізм *через ногу перекинути* зі значенням «побити» функціонував в українській мові другої половини XVII ст.; про це свідчать рядки хроніки невідомого автора, який, описуючи діяння Сірка, вкладає цю мовну одиницю в уста кошового, де вони звучать одночасно і символом прощення:

Отож вам даю на вибір, котрий хоче повернути

Свою віру християнську і Вітчизну не забути,

Хай у Божий час вертає, сам такому дам я допомогу —

Не гадайте, що вас хочу перекинути через ногу... (139; Іван Сірко: Зб.: Для серед. та ст. шк. віку / Упоряд. В. Л. Чуйка; Передм. Ю. М. Мушкетика; Приміт. В. І. Сергіючука. — К.: Веселка, 1992. — 151 с.: іл. — (Кошові Запорозької Січі).

Фраза *через ногу перекинути* не ввійшла до фразеологічної підсистеми сучасної української мови, точніше — її не реєструють фразеографічні праці. В усному мовленні у формі *перекинути через ногу (коліно)* вона продовжує вживатися з «виховним» значенням «побити, покарати за поганий учинок».

**Василь
ДЕНИСЮК**

Інтернету чи інтернет?

Сьогодні дехто не відмінює іменник *інтернет*, що вживається на позначення міжнародної інформаційної мережі зв'язку, напр.: *Збільшилася кількість скоєних злочинів за допомогою інтернет* (з журналу «Іменем закону»). Проте це неправильно, бо подібні іншомовні лексеми, зокрема *телефон, телеграф, факс, телефакс тощо*, в українській мові відмінюються як іменники другої відміни чоловічого роду з основою на приголосний. Отже, слово *інтернет* у непрямих відмінках має такі форми: *інтернету* (Р. в. одн.), *інтернету* (-ові) (Д. в. одн.), *інтернет* (Зн. в. одн.), *інтернетом* (Ор. в. одн.), (в) *інтернеті* (М. в. одн.), *інтернете* (Кл. в.). Форм множини цей іменник не має.

Досі немає усталеного написання слова *інтернет*. Його пишуть з малої і великої літер, у лапках і без них, а іноді — й латинською графікою, пор.: *інтернет, Интернет, «Интернет», Internet, «Internet»* напр.: *Доступ до Інтернету для багатьох учнів і студентів став утіленням казкового ключика до зачарованого палацу* (з журналу «Науковий світ»). *Комп'ютерні системи широко використовуються в усіх сферах суспільного життя, в країні вже є понад 100 тисяч користувачів «Інтернет»* (з журналу «Стратегічна панорама»); *У США в мережі Internet діє більше 150 000 воєнних комп'ютерів, а 95 % військових ліній зв'язку використовують загальноцивільні лінії* (з журналу «Наука і оборона»). Зважаючи на тенденції запозичення термінів, слово *інтернет* потрібно писати без лапок та з малої літери, оскільки воно втратило своє індивідуальне значення. Це засвідчує поява цілої низки новотворів на зразок *інтернет-видання, інтернет-банк, інтернет-сайт, інтернет-магазин* і под. Його написання з великої літери можливе лише тоді, коли воно означає власну назву міжнародної інформаційної структури для обміну інформацією. Писати *Internet* не можна тому, що в українській мові іншомовна лексика традиційно відтворюється питомими графічними засобами.

Говоримо, пишемо правильно

Чекаємо й очікуємо щастя

Дієслова *чекати* й *очікувати* то зближуються своїми значеннями, то віддаляються одне від одного. Якоюсь мірою можна вважати, що вони функціонують як синоніми. Відразу впадає в око, що дієслово *чекати* набагато вживаніше, ніж *очікувати*.

Чекати найчастіше виражає значення «перебувати де-небудь, щоб побачити когось, зустрітися з кимсь; розраховувати на прихід кого-небудь, появу кого-небудь або чого-небудь»: *Олександра давно вже зварила вечерю і чекала чоловіка* (М. Коцюбинський); *Я чекаю на тебе при каганці і співаю* (В. Стефаник); *Ми чекаємо машину* (Ю. Яновський). У цьому ж значенні вживається й дієслово *очікувати*, наприклад: *Вже і з полудня звернуло, а вони ще не обідали — очікували на новаків* (А. Свидницький). У значенні «надіятися на кого-небудь, що-небудь, сподіватися чогось» *чекати* й *очікувати* також перетинаються, порівняйте: *Як і чекала Олеся, Пронька незабаром відстав, але Павлик плив поряд* (О. Донченко); *Коли життя ти не учасник, А тільки свідок віддаля, — Дарма чекатиме прекрасних Від тебе подвигів земля* (М. Рильський); *А чого ще чекати від імперських слуг?* (з газети);

... *нетерпляче очікували, що ж сьогодні принесе радіо з фронту* (Я. Баш); *Кажуть, що Гохман дещо заскочений реакцією на його виступ. Він очікував дискусії на цю тему і навіть назвав свій виступ «Справедливість для німців»* (з газети).

Проте між дієсловами *чекати* й *очікувати* є певна відмінність. *Очікувати* часто супроводжуване значеннєвим відтінком психологічної напруги і меншої тягlosti дії.

**Олег
 ГРИЩУК**

ЧЕРНОЕ СОЛНЦЕ

Твои слова пустые,
 Нектар твоей груди
 Останутся отныне
 Лишь в прошлом. Позади...

Теперь я днем не вижу. Только ночью.
 И свет дневной отныне – скользкий мрак.
 Но не спасти меня и не помочь мне.
 Сдаюсь. Повешу белый (черный?..) флаг.

Должно было стереться
 Все в памяти. Хотя
 И в моем черном сердце
 Есть место для тебя.

Вот мои новые друзья,
 Ты познакомься:
 Это – черный (в прошлом – белый) свет,
 А это
 Черное солнце...

33
 Ржавые цепи стесняют удары.
 Сумрак проглотит трехмерный пейзаж.
 Небо осталось нелепым кошмаром.
 Страх позади. Наказание – блажь.

Целая вечность была для раздумий,
 Я не желал искупленья вины.
 Тридцать три жертвы кровавых безумий...
 Надо спешить, ибо дни сочтены.

Я загибаюсь, я прячусь от мыслей.
 Судьи навеки закрыли мне рот.
 Тридцать три жертвы, лишённые жизни,
 Молча ведут меня на эшафот.

ОГЛЯНИСЬ НАЗАД
 Если есть время, оглянись назад,
 Может, увидишь то, чего не знал,
 Может, напрасно все, чему был рад,
 Может, узнаешь ты, что зря страдал.

Если возможно, загляни в себя,
 Может, увидишь, что тебе болит.
 Может, кому-то плохо без тебя
 И он, в печали, по ночам не спит.

Конечно, можешь и закрыть глаза,
 А потом прошлое свое забыть.
 Но, если можно, оглянись назад –
 Может, не поздно что-то изменить.

«...а это черное солнце...»

ОТВРАЩЕНИЕ

Ты иную судьбу мне открой.
 Мне все тягостней день ото дня.
 Ищарапай лицо мое в кровь,
 Дабы смерть не узнала меня.

Сквозь кровавые клочья небес
 Я увидел последний закат.
 Этот день безвозвратно исчез.
 Я не вижу дороги назад.

Этот страх заставляет меня
 Зарываться в подушку лицом.
 Ты устала меня обвинять.
 Кто-то должен забыть обо всем.

И тебе преклоняюсь при всех.
 Твоя мантия – цвета зимы.
 Ты опять смоешь кровью мой грех
 И спасешь от навязчивой тьмы.

НИЩИЙ

Взгляды зависти и удивленья,
 Взгляды скуки, тоски и печали,
 Или, может, лишь взгляды презренья
 Его здесь, у дороги, встречали?

Почему так безжалостны люди?
 Ведь мы все в окруженьи разврата,
 Ведь мы все его завтра забудем.
 В нищете и умрет он когда-то.

Он умрет в вонючей грязной помойке,
 Изнурительным голодом сжатый
 И найдут его в ящике-койке
 Дворовые подростки-ребята.

Жизнь без смысла, надежда без чуда
 И бесцельное существованье.
 Где появится счастье?.. Откуда?..
 Где душа его встретит признанье?..

- виготовлення макетів обкладинок та палітурок;
- палітурні роботи книг, наукових робіт, канцелярських документів;
- підготовка до друку і видання книжкової продукції;
- виготовлення ескізів та друк візитних карток, запрошень, вітальних листівок, буклетів тощо;

Отож, запрошуємо до співпраці. Гарантуємо доброзичливе ставлення та добротність виконуваних робіт. Чекаємо вас за адресою: м Умань, вул. Садова, 28.